

واکسیناسیون مهم‌ترین اقدام پیشگیرانه از سرطان دهانه رحم

26 بهمن 1404

یک فلوشیپ آنکولوژی زنان گفت: واکسیناسیون ضد HPV مهم‌ترین اقدام پیشگیرانه و کلید اصلی در پیشگیری اولیه است.

دکتر سمانه بهرامی، متخصص زنان و زایمان، فلوشیپ آنکولوژی زنان بر ضرورت افزایش آگاهی عمومی در خصوص سرطان دهانه رحم و رفع موانع فرهنگی برای انجام غربالگری‌های منظم تاکید کرد و افزود: تقریباً ۹۹ درصد موارد ابتلا به سرطان دهانه رحم ناشی از ویروس HPV است. البته عواملی مانند ضعف سیستم ایمنی، مصرف دخانیات، مشروبات الکلی و نیز برخی زمینه‌های نژادی نیز می‌توانند خطر ابتلا به این سرطان را افزایش دهند.

وی درباره نقش سابقه خانوادگی در بروز این نوع سرطان گفت: برخلاف بسیاری از سرطان‌ها، نقش ژنتیک و سابقه خانوادگی در ابتلا به سرطان دهانه رحم کم‌رنگ است و این بیماری بیشتر جنبه اکتسابی دارد.

این متخصص زنان و زایمان و فلوشیپ آنکولوژی زنان اظهار داشت: با توجه به اهمیت واکسیناسیون ضد HPV توصیه می‌شود از سن ۱۲-۱۱ سالگی این واکسن دریافت شود. خوشبختانه امروزه واکسن‌های ایرانی با کیفیت و قیمت مناسب در دسترس هستند. در پیشگیری ثانویه نیز غربالگری منظم با تست‌های پاپ اسمیر و HPV از سنین مشخص، امکان تشخیص تغییرات پیش‌سرطانی را فراهم و از پیشرفت سرطان جلوگیری می‌کند.

بهرامی شروع برنامه غربالگری را از ۲۱ سالگی اعلام کرد و گفت: تست پاپ اسمیر هر سه سال یکبار انجام می‌شود، از ۲۵ تا ۶۵ سالگی نیز می‌توان علاوه بر پاپ اسمیر، تست HPV را نیز هر پنج سال یکبار انجام داد. البته اگر فرد تا ۶۵ سالگی غربالگری منظم و با نتیجه طبیعی داشته باشد، معمولاً نیاز به ادامه آن نیست.

این متخصص زنان و زایمان با اشاره به تأثیر مثبت سبک زندگی سالم بر این بیماری اظهار داشت: تغذیه مناسب، خواب کافی، ورزش، پرهیز از دخانیات، الکل و مدیریت استرس، سیستم ایمنی بدن را تقویت می‌کند. حتی اگر فردی به HPV مبتلا شود، با داشتن سیستم ایمنی قوی، در ۸۰ درصد موارد می‌تواند ویروس را به طور طبیعی از بدن پاک کند.

بهرامی ادامه داد: تست پاپ اسمیر روشی سریع، غیرتهاجمی و تقریباً بدون درد است که در مطب انجام می‌شود و عوارض خاصی ندارد. ممکن است فقط لک‌بینی مختصری پس از آن رخ دهد.

وی همچنین عنوان کرد: در برخی افراد نیز ممکن است جواب پاپ اسمیر غیرطبیعی باشد، اما پاپ اسمیر غیرطبیعی به معنای سرطان نیست. اغلب اوقات این نتیجه می‌تواند ناشی از یک عفونت ساده یا تغییرات خفیف باشد که به راحتی درمان می‌شود یا حتی خودبه‌خود برطرف می‌گردد. مهم این است که بیمار با پیگیری پزشکی دقیق، مانع از تاثیرگذاری استرس بر مراقبت صحیح شود.

این فلوشیپ آنکولوژی زنان با بیان اینکه سرطان دهانه رحم روندی آهسته دارد، توضیح داد: از زمان ابتلا به HPV تا تبدیل شدن به سرطان ممکن است ۱۰ تا ۱۵ سال طول بکشد. این یک فرصت طلایی برای تشخیص و درمان در مراحل پیش‌سرطانی یا اولیه است. اگر بیماری در این مراحل شناسایی شود، احتمال بهبودی کامل نزدیک به صد در صد است. حتی در مراحل اولیه سرطان نیز شانس درمان بسیار بالا است؛ موفقیت درمان در مراحل پیشرفته‌تر به عوامل مختلفی بستگی دارد.

بهرامی در پایان با تأکید بر نقش آموزش و رسانه در آگاهی عمومی گفت: دسترسی به خدمات غربالگری با هزینه کم در پایگاه‌های سلامت، مطب ماماها و متخصصان زنان فراهم است. سرطان دهانه رحم یک تهدید فردی نیست، بلکه یک مسئله اجتماعی به شمار می‌رود. سلامت یک زن، تضمین‌کننده سلامت یک جامعه است. از این رو، با واکسیناسیون به موقع، غربالگری منظم و رعایت اصول بهداشتی، می‌توانیم به ریشه‌کنی این بیماری امیدوار باشیم.